N°. 88. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 14 April.

De Uitgevers der BREDASCHE COURANT *maken het Publiek opmerkzaam op de* LATERE BERIGTEN *voorkomende in de* TWEEDE EDITIE *hunner Courant, welke steeds behelzen* de jongste Belgische en Fransche Berigten met die uit Spanje, *enz.; en voorts den koers der* Parijsche Beurs *van den* laatstvorigen dag, *en dien der* Antwerpsche Beurs *van* denzelfden dag.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Uit 's Hage schrijft men dat de Oostenrijksche Prins de *Raffy*, zijne oudienlg verkregen hebbende, vrijdag avond de terugreis naar Weenen aangenomen heeft.

— Uit Middelburg wordt van vrijdag gemeld, dat te Vlissingen voor eenige dagen aangekomen is een detachement mariniers van Zr. Ms. linieschip *de Zeeuw*, gelijk mede onderscheidene deserteurs. Het zich te Middelburg bevindende detachement infanterie zal, naar men verneemt, welhaast door een ander uit Vlissingen worden afgelost.

— De geboorte van den jongen Belgischen Prins is vrijdag morgen aan de ingezetenen van Brussel met 101 kanonschoten aangekondigd; des avonds waren de openbare gebouwen en een aantal particuliere op uitnoodiging der stedelijke regering geïllumineerd. Eene deputatie uit de afgevaardigden zou Vorst *Leopold* met de geboorte van zijnen Zoon geluk wenschen. De namen die aan den jonggeborenen zullen gegeven worden zijn: *Leopold*, *Lodewijk*, *Philips*, *Marie*, *Victor*.

— De belgische afgevaardigden hebben zich gisteren met een ontwerp van onteigening ten algemeenen nutte bezig gehouden; aan de kamer is weder eene petitie van ruim een honderdtal ingezetenen van Brussel ingediend, voor de eerdienst van den abt *Helsen* den onderstand verlangende, die bij de belgische constitutie in 't algemeen aan de eerdiensten is toegekend, en welke men dezelve tot heden ontzegd heeft.

— De openbaarmaking in den *Moniteur* van de namen der personen aan wie het ijzeren kruis voor diensten aan de revolutie bewezen toegekend is, is tegen den 25sten bepaald, ofschoon reeds de bladen de voornaamste dergenen van dezelven, die zich in de dagen der omwenteling doen kennen hebben, hebben publiek gemaakt. Onder degenen die zich van de benoeming ontslagen, was ook de bekende redacteur van den *Courrier Belge*, *Jottrand*; deze heeft zich terstond beijverd in zijn blad te verzekeren, dat men hem daarmede eene wezenlijke dienst had gedaan, daar hij thans niet noodig had hetzelve af te wijzen, even gelijk zijne vrienden, de groote burgers *de Potter* en *Gendebien* vermoedelijk hebben zulks reeds vooraf te moeten doen, door openbaar te maken, dat zij het kruis niet aannemen zouden.

— Ter Antwerpsche beurs van gister (11 April) waren genoteerd: Belg. 101¾; Nap. 91¼; Spaansche, *Guebhard* 47¾; Perpet. 5 pCt. 48½, ⅝; 3 pCt. 31½; Cortes 49¾; Uitgest. 23⅞, 24, 23⅞; Braz. 86½.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den April.

De advokaten voor het hof van appel te Rouaan hebben zich den 6den dezer eenstemmig met het besluit hunner ambtgenooten in de hoofdstad, ten aanzien van de koninklijke ordonnantie van den 30sten der vorige maand, vereenigd, en aan deze te kennen gegeven, dat zij bij alle maatregelen, die men tot handhaving van de regten der orde noodzakelijk zoude achten, op hunne medewerking en ondersteuning konden rekenen.

— Het besluit der kamer van afgevaardigden, over de vergoeding der geledene schade aan de ingezetenen van Lyon, wordt door de meeste dagbladen afgekeurd. De *Constitutionnel* verwijt aan eenige leden der oppositie, dat zij tegen het voorstel hebben gestemd, om het ministerie te dwarsboomen, ofschoon het vrij zeker is, dat het gouvernement verlangde dat hetzelve zoude verworpen worden.

— Van Algiers heeft men heden geene nadere berigten ontvangen.

— Uit Bayonne schrijft men andermaal, dat de troepen der Koningin op den 29, 30 en 31sten der vorige maand te Sorin, Arzouiz en in de vallei van Salona, op drie uren afstands van Estella, slaags zijn geweest. Op den 29sten moet het gevecht begonnen zijn tusschen de divisien van *Lopez* en *Aldama*, en acht bataillons insurgenten met eenige kavallerie, door *Zumala Carreguy* aangevoerd. Men wil dat deze een vrij gevoelig verlies heeft geleden en daarop naar Dicastillo en Arellano de wijk heeft genomen.

Den volgenden dag is de strijd hervat. De troepen der koningin zijn door de divisie van *Guerrea* versterkt, terwijl *Zumala Carreguy* drie bataillons Navarreezen en Guypuscoanen heeft aan zich getrokken. Den laatsten dag eindelijk was het gevecht minder hevig, en schijnt hetzelve geene beslissende uitkomst te hebben gehad.

— De fondsen waren heden (*9 April*) genoteerd: 5 pCt. kont. 107,70; op tijd 107,90; 3 pCt. kont. 81,15; op tijd 81,40; Nap. renten kont. 98,20; op tijd 98,30; Sp. perpet. 48⅝; 3 pCt. 30½; Cortes 49¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den April.

Bij Koninklijk besluit van den 2den April N°. 106 zijn tot leden van de provinciale geneeskundige commissie in deze provincie benoemd de heeren *J. W. Goyarts*, heel- en vroedmeester te 's Hertogenbosch, en *R. O. Smits*, med. doctor te Eindhoven.

Zaturdag is de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest. Eerstelijk heeft zij ontvangen eene boodschap van Z. M., inhoudende dat bij het bestaan van onzekerheid, of de wet van 31 Januarij 1810, betrekkelijk de dijks- en polderbesturen, al dan niet voortdurend van kracht wäre, het noodzakelijk is geworden, dat, ter vermijding van uiteenloopende beslissingen dienaangaande, er een bepaald besluit dezwege genomen werd; dat men na rijpe overweging het geraden heeft geoordeeld de intrekking van gemelde wet te moeten voorstellen; en dat te dien einde strekte het ontwerp van wet, hetwelk aan de Kamer thans werd voorgedragen. Hetzelve houdt slechts een enkel artikel in, waarbij de intrekking van gemelde wet bepaald wordt. Deze boodschap, met het daarbij gevoegde ontwerp, zullen aan de afdeelingen ter onderzoek worden onderworpen. Ten tweede zijn eenige petitien ingekomen, die betrekking hebben tot de zamenstelling der regterlijke magt, het behartigen van de belangen van den landbouw in ons land, enz., welke alle aan de commissie tot de verzoekschriften werden verzonden. Eindelijk, ten derde, werden voorgelezen de verslagen der centrale afdeeling ten aanzien der twee ontwerpen van wet, van financielen aard, die bij de Kamer aanhangig zijn, en strekken tot aanvulling van het te kort in 's rijks schatkist, over de jaren 1830, 1831, 1832, 1833 en 1834, alsmede tot voorziening in de rentebetaling van dat gedeelte der nationale schuld, hetwelk eventueel door Belgie zal worden gedragen.

Blijkens de verslagen over gemelde ontwerpen zijn de antwoorden der Regering, op de bedenkingen der afdeelingen, voor kennisgeving aangenomen, zonder dat men hierdoor geacht heeft willen worden, te hebben toegestemd in alle de gegevene antwoorden, waarop men zich heeft voorbehouden bij de openbare beraadslagingen over gemeld ontwerp, nader terug te komen. Tevens heeft men verklaard met genoegen de toezegging te hebben ontvangen, dat er in October aanstaande een ontwerp van wet zou worden voorgedragen, strekkende tot het aanvangen der aflossing van de 5 pcts. schuldbrieven, ingeschreven op het tweede grootboek der nationale schuld. Voorts heeft men met de Regering niet kunnen instemmen, dat de rentebetaling der nog overige 5 pcts. oorlogslasten, van den jare 1830, van 1 April dezes jaars, als een gedeelte van het te kort over het dienstjaar 1834 zou worden aangemerkt, en heeft men gemeend, dat in de volgende zitting der Staten-Generaal nadere voorzieningen daaromtrent moesten worden voorgedragen.

Eindelijk heeft men, bij de behandeling van het tweede ontwerp, wegens de rentebetaling, in meest alle de afdeelingen eenparig den wensch geuit, dat vóór het in beraadslaging brengen dezer twee financiele wetten, de Regering eenige staatkundige mededeeling mogt doen, opdat de kamer, met even veel vertrouwen op de Regering als tot dus verre, hare goedkeuring aan deze ontwerpen konde hechten en verzekerd mogt kunnen zijn, dat er niets door het gouvernement wordt nagelaten, om onze geschillen met de Belgen op eene eervolle wijze spoedig tot een einde te brengen.

De beraadslagingen over deze ontwerpen werden bepaald op heden, den 13den April, 's morgens ten 10½ ure, tot welken tijd de openbare vergadering gescheiden werd. De kamer is vervolgens in geheim comité vergaderd geweest, en heeft, namens Z. M., van Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken, eene staatkundige mededeeling ontvangen.

— Laatstleden Donderdag avond is te 's Hage eene luisterrijke partij bij Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken geweest, welke met de tegenwoordigheid van Z. K. H. den Prins *van Oranje* en Hoogstdesselfs beide oudste zonen, van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, en HH. DD. den Hertog en de Hertogin van *Saxen-Weimar* is vereerd geworden.

— Naar men verneemt zal op aanstaanden dingsdag, waterstand, wind en weder zulks gedoogende, van de landswerf te Amsterdam te water worden gebragt Z. M. korvet [illegible].

— Van den Helder wordt van 10 dezer gemeld, dat in den vorigen nacht bij zwaren noordwesten wind op Texel in [illegible] den is vervallen en verbrijzeld het van Newcastle gekomen schip *Newcastle-packet*, kapt. *Gibson*; de equipagie is gelukkig gered.

— Eene ll. Donderdag avond door het gezamenlijke personeel van den Amsterdamschen Stads-Schouwburg, ten behoeve van het dochtertje van wijlen de vermaarde danseres *J. Hunn*, geb. *van Capoenis*, gegeven voorstelling (*Preciosa of het Spaansch Heidinnetje*) heeft, gevoegd bij eenige afzonderlijke giften, de bruto som van *f* 1448,50 opgebragt.

— Naar men uit Leiden verneemt, is de zaak, betrekkelijk den mishandelden T., welke den 10den dezer gediend heeft, aldus [illegible] de student P., als dader, is veroordeeld tot *drie* maanden, en de student H., als medepligtige tot *ééne* maand gevangenisstraf; beide in eene geldelijke boete, en ieder tot betaling van de helft der kosten van het proces.

— Men leest in de Javasche Courant, van den 28 November, het navolgende berigt uit Batavia: »In den ouderdom van ruim 46 jaren, overleed alhier op heden de hoog welgeboren heer Jhr. *A. M. T. de Salis*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en Raad van Neêrlands Indië.

»Sedert het jaar 1806 schier aanhoudend in deze gewesten als ambtenaar werkzaam, onderscheidde hij zich steeds door dadigheid, een gezond begrip van zaken, en vastheid van karakter. In de vergaderingen der hooge regeringen stelden deze hoedanigheden, gevoegd bij de ondervinding en de zaakkennis, in velerlei ambten opgegaard, den overledene tot het bewijzen van belangrijke diensten in staat. Zijn verlies wordt dan ook, door het hoog bewind dezer gewesten, opregtelijk betreurd."

— In de belgische kamer van afgevaardigden werd Zaturdag door den president *Raikem* verslag gedaan uit naam der deputatie, die zich naar vorst *Leopold* begeven had om hem met de geboorte van den jongen Prins geluk te wenschen. In het antwoord op de aanspraak gaf vorst *Leopold* onder anderen de hoop te kennen, dat dit kind, 't welk voor Belgie een nieuwe waarborg van duurzaamheid en orde was, mogt behouden blijven; er bijvoegende, dat in een land, waar zoo veel verschillende belangen elkander tegenoverstonden en bestreden, vastheid en orde boven al noodzakelijk waren, zijne voldoening te kennen gevende, dat de overeenstemming, die tot heden tusschen hem en de kamer bestaan had, niet mogt gestoord worden.

Terstond na de geboorte van den jongen vorst zijn de voornaamste lieden van het bewind in Belgie op het paleis te Brussel geroepen om het proces-verbaal der geboorte te teekenen. De dag van den doop is nog niet bepaald. Peter en meter zullen de Koning en Koningin der Franschen zijn. De generaal *d'Hane* is belast met het overbrengen der tijding naar Parijs; ook naar Londen, Berlijn, Weenen en Saxen-Coburg zijn courriers afgezonden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den April.

De discussie over de Amerikaansche schadevergoeding werd gisteren door den hertog *de Fits James* en den minister van binnenlandsche zaken geopend. De eerste verklaarde zich tegen de voordragt, niet alleen omdat hij de vordering der Vereenigde Staten voor ongegrond hield, maar bovenal, omdat men dezelve op eene voor Frankrijk ontserende wijze had doen gelden. Zijne geheele redevoering was vol van den bittersten spot over de gevolgen der zoo hoog geroemde omwenteling en het tegenwoordig bestuur. De heer *Thiers* nam daarop dadelijk het woord, om zoowel het ministerie en zijne voordragt, als de julij-omwenteling te verdedigen, en trachtte op zijne beurt de restauratie in een vrij hatelijk daglicht te stellen. De schadevergoeding van 1000 millioen in het jaar 1825 aan de geëmigreerden verleend, gaf hem stof om zich over de spaarzaamheid der erkende voorstanders van het oude stamhuis te bevreemden, terwijl hij overigens, onder blijken van goedkeuring van de zijde der ministeriële afgevaardigden, de gewone beschuldigingen tegen het bestuur der Bourbons een en andermaal herhaalde. In de zitting van heden zoude de heer *Salverte* het woord voeren.

— Men wil dat de deliberatie van den raad van discipline van de orde der advokaten, over de ordonnantie van 30 Maart, door het publiek ministerie, bij het hof van appel is aangeklaagd, en dit alzoo, in vereenigde kamers over de regtmatigheid van het advies, en bijgevolg ook over de wettigheid van het koninklijk besluit, uitspraak zal doen.

— In de Medische school werd de rust gisteren andermaal gestoord. Een der professoren, de heer *Royer Collard*, die echter slechts als plaatsvervanger van den heer *Desgenettes* bij de lessen tegenwoordig was, is door de studenten beschimpt en uitgejouwd; zelfs was de tusschenkomst van den deken der faculteit en van eenige welgezinden noodzakelijk om hem voor persoonlijke mishandeling te bewaren.

— Heden (10 *April*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 107,95; op tijd 108,05; 3 pCt. kont. 81,45; op tijd 81,60; Nap. renten kont. 98,15; op tijd 98,40; Sp. perpet. 48⅜; 3 pCt. 30⅝; Cortes 49⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten April.

De Nederlandsche gezant aan het hof van Parijs, de luitenant-generaal *Fagel*, is op zijne reis naar Weenen, om den Keizer de deelneming en gelukwenschen van het Nederlandsche hof over te brengen, den 4den alhier doorgekomen.

— Naar het schijnt zal het verblijf van [illegible] in de omstreken van Bornheim en Bockenheim [illegible] daar verscheiden gehuwde [illegible] zich eene woning voor een jaartijds gehuurd hebben.

— In een schrijven uit het Pruissische van den 30sten Maart, in de *Augsburger Zeitung* opgenomen, komt onder anderen voor, dat de dood des Keizers van Oostenrijk de algemeene opmerkzaamheid bijna uitsluitend op Weenen gevestigd had. De eerste zorg des staatslieden was bijzonder gerigt geweest om den geest der nieuwe keizerlijke regering te doorgronden, en had deze hen weldra tot de overtuiging geleid, dat zoo 's Keizers dood op zich-zelven een groot verlies was, de algemeene aangelegenheden der wereld nogtans daardoor niet geschokt zouden worden, en dat de voortzetting van het sedert jaren in Oostenrijk gevolgd stelsel, geen twijfel liet omtrent de voortduring van het *status quo*. De betrekkingen der Noordsche Hoven bleven dezelfde als bij het leven van Keizer *Frans*; de draad der politiek was daar weder opgenomen waar zij afgesneden was. In de Luxemburgsche, in de Zwitsersche, in de Spaansche, in de Oostersche kwestien, gelijk in de vraag over den algemeenen voort- of teruggang, werden dezelfde drijfveeren, welke sedert jaren het Europisch statenstelsel bestuurden, in beweging gesteld. Met betrekking het Luxemburger vraagstuk, 't welk men bij de komst van het ministerie *Peel* half opgelost waande, werd op nieuw getransigeerd en ging men met zoo vele behoedzaamheid daarbij te werk, alsof men derzelver eindelijke beslissing vermeed, in de hoop op betere tijden. Met Zwitserland, waaromtrent men in den aanvang [illegible] toegevend te werk gaan, mits slechts deszelfs bestuurders daarvan geen misbruik wilden [illegible] in dat geval zoude men, welke tegenspraak of tegenstand men van anderen ook mogt ontmoeten, tot maatregelen overgaan die een einde zouden stellen aan een staat van zaken welke de Zuidduitsche Staten voor hunne rust steeds gevaarlijk hielden. Spanje verwekte voortdurend mistrouwen of veeleer afkeer, en zou zoolange in den ban blijven tot het beginsel, door de Noordsche Mogendheden voorgesteld, de overhand hield. Evenzeer was de meening omtrent de Oostersche zaken in de kwestie tusschen den Sultan en *Mehemed* Ali. Alzoo bleef de loopende politiek onder den magtigen invloed van den strijd der gevoelens en een niet ligt voor andere belangen onderdoen, daar de heerschende tijdgeest de zege aan een der beide beginselen verlangde, onbezorgd over de daaruit volgende voor- of nadeelen.

— Volgens een schrijven uit Bern had de regering aldaar, na eene tweedaagsche beraadslaging, den kanselier *von Am Rhyn* naar den Oostenrijkschen gezant *de Bombelles* te Zürich afgezonden, zoo men meende ter zake van het tegen den gebruikelijken vorm niet zelf overbrengen der nieuwe credietbrieven van dien gezant, als welke slechts met de post of per estafette zonden gezonden zijn.

Te Zürich was eene zamenspanning onder de kleedermakersgezellen om hooger loon te bedingen gemaakt, doch in tijds bedwongen.

— Berigten uit Weenen van den *4den* melden het overlijden van den Aartshertog *Anton*, broeder van den overleden Keizer *Frans*. Dezelve was sedert eenige dagen door eene rhumatieke koorts aangetast, welke in den nacht van den 31sten Maart op den 1sten April en in den loop van den dag zoodanig toenam, dat men voor het behoud van het leven des Aartshertogs begon te vreezen. In den namiddag van den 2den werden den vorst de laatste Sacramenten toegediend in tegenwoordigheid der geheele keizerlijke familie, en stierf dezelve des avonds ten half tien ure. De ziekte was in haren loop dezelfde als welke voor weinige weken aan het leven van Keizer *Frans* een einde heeft gemaakt. De overledene was den 31sten Augustus 1779 geboren en had alzoo zijn 56ste jaar bereikt. Hij

bekleedde de waardigheid van grootmeester der Duitsche orde, was generaal veldtuigmeester en eigenaar van een regiment infanterie. Den 5den zou het lijk in de hofburgkapel worden ten toon gesteld, met in acht neming derzelfde plegtigheden als bij het afsterven van Keizer *Frans*. Als vermoedelijke opvolger voor het grootmeesterschap der Duitsche orde werd de Aartshertog *Maximiliaan van Este* genoemd.

Te Weenen werd de Wurtemburgsche gezant aan het Petersburger hof, vorst *von Hohenlohe Kirchberg* gewacht, om de deelneming en gelukwenschen des Konings aan Keizer *Ferdinand* over te brengen. — De Hertogin *van Berry* bevond zich nog voortdurend in den keizerlijken hofburg. Haar gemaal en gevolg hadden in een openbaar hotel hunnen intrek genomen.

Volgens den *Schwabischen Merkur* werd het vermogen, door Keizer *Frans* nagelaten en aan den Aarts-Hertog *Frans Karel*, of volgens anderen aan den tegenwoordigen Keizer, diens jongeren broeder en de Keizerin weduwe vermaakt, op 2 millioenen dukaten geschat.

— Met de gewone post heeft men te Weenen tijdingen uit Konstantinopel tot 18 Maart bekomen. Men had aldaar berigt van het overlijden van Keizer *Frans* door een courier den 13den er aangebragt. Hetzelve was in de turksche hoofdstad met veel deelneming ontvangen. Door den Sultan werd een officier naar den Oostenrijkschen internuntius gezonden, om hem het leedwezen van Z. H. te betuigen en werd ten teeken van rouw bevolen, dat de tot den hofstaat behoorende personen gedurende vier weken geen wapenen mogten dragen. De Porte scheen in de eerste oogenblikken eenigzins ongerust over de gevolgen die 's Keizers afsterven konden hebben, doch was spoedig gerustgesteld, bijzonder door het berigt van wege Keizer *Ferdinand*, dat in den staat van zaken geene verandering zou komen.

Op den 11den en 12den waren te Konstantinopel weder twee beduidende branden uitgebarsten. Op den 13den werd het nieuw gebouw voor de admiraliteit ingewijd. De sultan begaf zich met alle rijksgrooten derwaarts om het wijdingsgebed in de aldaar zich bevindende moskee te houden; des avonds gaf de grootadmiraal *Tahir* pacha een prachtig gastmaal. — In de vaart op den Bosphorus zou eene aanmerkelijke verbetering worden gebragt door het plaatsen van de noodige vuurbakens.

— Te Weenen waren den 4den dezer genoteerd: 5 pCt. Metall. 101¾; 4 pCt. 95¾; Bankactien 1328.

ENGELAND.

LONDEN, den 11den April.

Het besluit door het Lagerhuis in de zitting van den 7den genomen, heeft de aftreding van het ministerie *Peel* ten gevolge gehad. De voormalige eerste minister gaf in de zitting van den 8sten, in eene zeer gematigde redevoering te kennen, dat hij en zijne ambtgenooten zich onderscheidene nederlagen hadden getroost, in het vertrouwen dat de vertegenwoordigers even als de natie eenmaal zouden erkennen, dat zij niets anders dan het welzijn des volks beoogden, en langzaam op den weg der verbetering van oude misbruiken wenschten voort te gaan; dat zij ook gedurende de beraadslagingen over de onderscheidene voorstellen van lord *Russell* hun ontslag niet hadden genomen, omdat de meeste derzelve als afgetrokkene beginselen konden worden beschouwd, immers niet dadelijk in toepassing behoefden te worden gebragt; dat echter het jongste besluit van eenen geheel anderen aard scheen, zijnde het thans onmogelijk geworden eenige regeling omtrent de heffing der tienden in Ierland tot stand te brengen, indien daarbij niet omtrent het gebruik der inkomsten van de gevestigde kerk een beginsel werd gevolgd dat met hunne overtuiging streed, en zij mitsdien eenstemmig de noodzakelijkheid hadden erkend om het bestuur in andere handen over te geven. Zij zouden zich slechts tot er een nieuw ministerie gevormd was, met de loopende zaken blijven belasten. De heer *Peel* verzocht tevens dat het Huis in het algemeen belang deszelfs zittingen tot den 13den schorsen mogt, na echter vooraf de derde lezing der oproer-bill (*mutinij-act*,) die voor den 15den diende vernieuwd te worden, te hebben toegestaan. Even als te voren zoude hij trachten in het Huis der Gemeenten het welzijn des lands bevorderlijk te zijn, onverschillig of hij tot de minderheid of meerderheid zou behooren. Lord *Russell* heeft daarop dadelijk eene welverdiende hulde toegebragt aan het mannelijk karakter, ook in deze omstandigheden door den gewezen eersten minister aan den dag gelegd, en verklaarde zich voor de aanneming zijner beide voorstellen.

Toen sir *R. Peel* het Huis verliet werd hij door de samen gevloeide menigte toegejuicht.

In het Hoogerhuis heeft Lord *Wellington* insgelijks den 8sten de aftreding van het bestuur bekend gemaakt.

De bestrijders van het ministerie *Peel* doen zelfs hulde aan de krachtige wijs, waarop dat ministerie tot het laatste toe den strijd heeft volgehouden. Deszelfs voorstanders zijn niet weinig bekommerd voor de gevolgen van deszelfs aftreding, en vreezen vooral, dat eenige hoofden in het nieuwe bestuur zullen komen. Wegens de zamenstelling daarvan is nog niets met zekerheid bekend; alleen weet men, dat graaf *Grey*, daartoe ontboden, tweemalen bij Z. M. is geweest, en dat die graaf met lord *Melbourne* en de voornaamste leden van zijn vroeger bestuur bijeengekomen heeft gehad. Ook lord *Melbourne* en de markies *van Landsdowne* zijn bij Z. M. toegelaten. Men denkt algemeen, dat in een nieuw bestuur der Whigs, lord *John Russell* daartoe behooren zal. Terwijl de voornaamste tolk dier partij, *the Courier*, verklaart, dat geen nieuw bestuur mogelijk is, zonder dat aan Ierland regt worde gedaan, verzekert het hoofdorgaan der Tories, *the Times*, dat gisteren avond nog niets wegens de zamenstelling van een nieuw ministerie bepaaldelijk beslist was.

Opmerkelijk is het, dat nog menigvuldige adressen, ten voordeele van den heer *Peel*, worden aangeboden, hetgeen den *Courier* doet zeggen, dat de sterkte der Tories geenzins te ontkennen valt.

— De 3 pCt. gec. stonden gisteren 92¼ a ⅛; Nederl. 2½ pCt. 55¾; dito 5 pCt. 100¾ a ¾; Portugal 96½ a ⅞; dito nieuwe bonds 97¼ a ½; Spanje 67¾ a ½.

LETTERKUNDE DER NEGENTIENDE EEUW.

DUITSCHLAND: *door* O. L. B. WOLFF, *Leeraar* [illegible] *in de nieuwere Letterkunde aan de Universiteit* [illegible].

DICHTERS.

VOSS.

In de Inleiding tot deze schets is reeds melding gemaakt van een dichtkunstig bondgenootschap, hetwelk op de Hoogeschool van Göttingen gevormd werd. JOHANN HEINRICH VOSS was die onder deszelfs leden, die den grootsten invloed op Duitschen smaak uitoefende, zoo niet als dichter, ten minste als een meester in de kunst van verzen maken. Eenige van onze kritische regters, bijzonder MENZEL, zijn te streng geweest ten aanzien van dien waardigen man, die, van zijne eerste verschijning tot aan zijn laatste oogenblik, een onvermoeid voorvechter voor rede en regt was. Zijne levensgevallen kunnen kortelijk verhaald worden. Hij was de zoon van pachters en werd geboren den 20sten Februarij 1751 te [illegible] in het hertogdom Mecklenburg; de armoede van zijn vader [illegible] bijzonder onderwijzer te worden, voor dat hij de middelen had van de Hoogeschool te bezoeken. Ten tijde dat hij te Göttingen kwam in 1772, om de Letterkunde onder HEYNE's leiding te bestuderen, bloeide bovengemeld dichtkunstig verbond in deszelfs eerste jeugd; hij voegde er zich bij en werd een van deszelfs werkzaamste leden. Na zijne akademische loopbaan geëindigd te hebben, leidde hij een ambteloos leven te Wandsbeck, een klein vlek in de nabuurschap van Hamburg, maar verliet deze plaats voor Otterndorf in Hadeln, waar hem de post van rector werd opgedragen. In 1782 werd hij tot denzelfden post te Eutin aangesteld; dit ambt legde hij in 1802 neder, en ging naar Jena en van daar naar Heidelberg, alwaar hij den 26sten Maart 1826 overleed. Uitmuntend in de Classiek gedreven, wijdde hij een groot gedeelte van zijn leven aan het vertalen van Grieksche en Romeinsche dichters, en was een tijd lang zeer gelukkig in deze onderneming; want zijne overzettingen van HOMERUS en HESIODUS blijven nog tot heden ongeëvenaard. Hij was het, die den Duitschers het eerste leerde een goeden hexameter te *bouwen*, — eene taak, waarin KLOPSTOCK niet geslaagd was, — en wij zijn hem veel verschuldigd voor de verbetering van onze metrische begrippen; dan zijne geestdrift voerde hem naderhand te ver, en hij legde der Duitsche taal door Latijnsche en Grieksche woordvoegingen zulk eenen dwang op, dat zijne latere vertalingen, bijzonder de eene van HORATIUS, bijna onverstaanbaar zijn. Zijn grootste misslag was de Duitsche vertaling van SHAKSPEARE, in tegenstelling van die van W. A. SCHLEGEL; hij werd in dezelve geholpen door zijne beide zonen, dan zij mislukte geheel, want nimmer waren er zulke harde en ruwe Duitsche verzen geschreven geworden sedert er dichtkunst in de taal bestond. Het gaf gelegenheid tot de volgende koddige vergelijking, welke een geestig beoordeelaar maakte. In eene zijner omdolingen, zeide hij, kwam hij in een dorp, alwaar hij een oude boer met zijne beide zonen op een magtig groot varken vond liggen, om het krachtige dier te dooden; niettegenstaande zij hunne uiterste pogingen aanwendden, konden zij echter het dier maar niet meester worden; en dit beeld kwam hem altijd voor den geest, als hij de vertaling van SHAKSPEARE door VOSS en zijne zonen las. Hierna was VOSS er op uit om volksdichten te vervaardigen, en bijaldien eenvoudigheid, goedheid van hart, liefde tot de waarheid, en al die goede hoedanigheden, welke onmisbaar zijn in een eerlijk man en waardig burger, genoegzaam waren om er een te maken, zoude hij zeker de eerste op de lijst staan; ook ontbreekt het hem niet aan zekere warmte van gevoel, en zijne gedachten en beelden zijn helder en waar, doch hierin is zijn gebrek gelegen, dat hij bijna geheel verstoken was van dichterlijk vernuft, en zijne verbeelding verschijnt altijd als de gehoorzame slaaf van zijn verstand, onbekwaam eene vlugt te nemen naar die luchtgewesten, welke de natuurlijke woonplaats van eene echte dichterlijke ziel zijn. De voorwerpen, welke hij kiest, gaan daarom nooit boven den kring van het gemeene leven; hij verwijlt gaarne in het huisselijk gebied des landbouwers; zijne zanggodin vliedt de tempels der Goden

en de paleizen der Vorsten; en zijne helden zijn (tot eene proef) eenig oud en waardig dorpspredikant met eene goedaardige vrouw en eene bloeijende dochter. Voss was de eerste, die personen van deze klasse in onze dichtkunst invoerde, en zijne *Louise* is de wellust der onschuldigen en eenvoudigen van gemoed. Het is eene schuldelooze schepping, vol welwillendheid en waarheid, en een onbedorven gemoed zal altijd vermaak vinden in het te lezen. Voss ging zoover als mogelijk was in dit vak, want hij beproefde zelfs idyllen in den Neder-Saxischen tongval te schrijven, en zoude zeker beter geslaagd zijn, had hij eene meer populaire dichtmaat gekozen.

Tegen het einde van zijn leven, trad de oude waardige man eene nieuwe loopbaan in, welke zijne laatste dagen verbitterde; ofschoon hij daarin geen oogenblik weifelde, en den regel van gedrag, dien hij volgde, als eenen pligt jegens zijn vaderland beschouwde. De vriend zijner jeugd en zijn dichterlijke bondgenoot, graaf FRIEDERICH STOLBERG, behalve Voss zelf, de laatst in leven geblevene van het Göttingsche verbond, had de godsdienst zijner vaderen verzaakt, en werd openlijk een bekeerling der Roomsch Katholijke Kerk. Dit voorbeeld maakte niet weinig proselieten, en hij werd geëerd als ware de patroon van mysticismus. Maar een tegenstander [illegible] even magtig als onverwacht, en deze voorvechter voor [illegible] en waarheid was niemand anders dan de eerwaardige Voss, toen zeventig jaar oud. Voss begon zijnen aanval met een vlugschrift, getiteld: *Wie ward* FRITZ STOLBERG *ein Unfreier?* (hoe werd FREDERIK STOLBERG een gevangene?) Hij leidde des graven geheele leven bloot en toonde met klaarheid, de aristocratische strekking aan van zijn vriends aard, welke hem er eindelijk toe gebragt had om afvallig te worden, ten einde de plannen der Duitsche aristocratie te bevorderen, welke toen zich beijverde om onze burgerlijke vrijheid te onderdrukken, en eenen krachtigen bondgenoot in het pausdom vond. De strijd was een strijd op leven en dood, niet tusschen Voss en STOLBERG, want zij waren slechts de vertegenwoordigers, maar tusschen twee partijen, de aristocratische en democratische, welke Duitschland nog verdeelen. Voss had het ongeluk van niet grondig begrepen te worden en vele van hen, die boven alle anderen hem het krachtdadigst zouden ondersteund hebben, laakten hem om zijne gestrengheid, en nog meer, omdat graaf STOLBERG spoedig na den ruwen aanval van Voss stierf, en zijn dood toegeschreven werd aan het hartzeer en de [illegible] veroorzaakt had. Dit moge al of niet waar zijn (en dit kan niet beslist worden), hij diende er zijn land meer door, dan al deszelfs dichters te zamen; zijn toorn was edel, zijne zaak regtvaardig en toekomstige geslachten zullen hetgene hij deed, met verschuldigden eerbied voor zijnen naam en zijne asch, waarderen.

Beursprijs der Effecten, ter Amsterdam.

ZATURDAG, den 11den April

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en 5 u.
NEDERLAND.			
Werkel. Schuld 2½	55[illegible]	55⅝	55⅝
dito dito 5	101¾	101⅞	101 13/16
Uitgestel. dito			
Kansbill. dito	25 7/16	25⅝	25 9/16
Amort. Synd. 4½	95		
Dito dito 3½	79 15/16	80	
Schatkistbill. 4	101		
Geldleening. 5			
Leening 1831. 6			
Handel-Maats. 4½			
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb. 3			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certific. Amst. 5	48¾	48⅞	48¾
Obl. f 1000. 3	31¼	31¾	31 11/16
[illegible] 5	23	23⅜	23
[illegible] Lond. 5	47⅞	48	47⅞
NAPELS.			
Certific. L. & B. 5			
Dito Falc. & C. 5			
Leen. Lond. R. 5			
RUSLAND.			
Obl. Hope 1798/1816. 5	103⅞		
Dito 1828 5	103⅝	104	

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en 5 u.
Cert. dito 1831 5	98⅜		
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig. 6	69⅞		
Certific. dito. 6	70 1/16	70¾	
POLEN.			
Aand. L. fl. 300	125¼		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.	115⅛		
Neg. L. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. f 100.			
Dito dito 250. 4			
Metalliek. . . 5	99⅜	99 7/16	99 7/16
Dito L. gen. . . 5			
Dito. 2½			
Obl. Goll & C. 5	101½		
Dito. 4			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aand.			
DENEMARKEN.			
Leen te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito. Rotsch. 5			
GRIEKSCHE			
Dito te Lond. 3			

Ter *Effecten-Societeit* te Amsterdam van Zondag 12 April, zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet:

Werkel. Schuld 2½ pCt. 55 11/16, ¾; Kansbilletten f 25 11/16, ¾; Perpet. 5 pCt. 51⅞, 2, 1¾; Fr. Uitgest. 23½, ⅝, 11/16, ¾, ⅞, ¾, 11/16; Engelsche dito 22¼, ½, ⅝, ¾; Cortes 48¼, ⅜, ½; dito coupons 50¾, 11/16; Columb. 30¾; onbep. dito 29¾; Coupons f 6 15/16 à [illegible]; onbep. Grieken 37½; dito coup. f 6; Peru coup. f 5 7/16 à ⅝.

*** Het Plaatselijk Bestuur van Geertruidenberg, provincie Noord-Braband, als aldaar ter stede door vertrek zijnde opengevallen, de betrekking van STADS MEDICINÆ DOCTOR, CHIRURGIJN en VROEDMEESTER, tegen genot eener jaarwedde van f 225, noodigt bij deze Heeren bevoegd verklaarden, tot de uitoefening van voorzegde vakken der Geneeskunst, welke mogten kunnen verlangen tot het vervullen dier betrekking, aldaar te wezen, geroepen, om vóór of uiterlijk met den 1sten Mei eerstkomende zich te willen vervoegen in persoon of met *vrachtvrije* brieven aan den Burgemeester der gezegde stede, daarbij overleggende de noodige bewijsstukken en getuigenis van onbesproken zeden, en zal op het aanzoek van hen, gemelde *drie* vakken tevens bedrijvende, wel het meest regard worden geslagen, of anders, dit noodig bevonden, in de toegekende vergoeding, nadere bepalingen beraamd.

Geertruidenberg, 5 April 1835.

Het Plaatselijk Bestuur als boven,
VERKOUTEREN,
Ter ordonnantie van hetzelve,
BLANKERS PASQUÉ.

*** De Ondergeteekenden Commissionnairs in EFFECTEN, enz., te *'s Bosch*, naast het Postkantoor, annonceren, dat met den 16 dezer hun Kantoor zal worden verplaatst achter het Stadhuis, in het huis vroeger bewoond door den Wel-Edelen Heere Notaris H. A. BIJVOET, en blijven zich bij voortduring aanbevelen met den In- en Verkoop van alle EFFECTEN, het bezorgen van nieuwe stellen COUPONS, zoodanig als dit vak medebrengt.

's Bosch, den 10den April 1835.

E. HARTOG Jr. & J. KANN.

*** Bij den Boekhandelaar M. H. SCHONEKAT, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

HELENA, OF WAARHEID EN LOGEN.

Eene Schets der hedendaagsche groote Wereld, naar het Engelsch van MARIA EDGEWORTH, door J. J. A. GOEVERNEUR. *Eerste Deel*, groot 8°, met gegraveerden titel en vignet f 2,50.

In een aantal jaren had *Miss.* EDGEWORTH niets bijgedragen ter vermeerdering van haren Letterkundigen roem, toen zij in het vorige jaar hare Landgenooten verraste op deze Schets, die niet alleen in *Engeland*, maar ook in *Frankrijk* en *Duitschland* met de meeste belangstelling is toegejuicht. De Uitgever hoopt tot het genoegen van zijne Landgenooten iets te hebben bijgedragen, door de uitgave eener overzetting in onze taal van den arbeid eener Schrijfster, door hare Werken reeds zoo gunstig alom bekend, en van welke de Engelsche beoordeelaars eenstemmig verklaren, *dat hare Werken in geenen deele de ondeugd, onder welk eene toegeeflijke of opgesierde gedaante zij zich moge vertoonen, eenen schoonen glimp verleenen, maar steeds de voorschriften der Zedekunde, om haar te gehoorzamen en in het ware licht te stellen, door voorbeelden tracht te versterken.*

BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,

IS VERKRIJGBAAR:

DICTIONNAIRE RAISONNÉ D'ÉQUITATION,

par F. BAUCHER, Professeur d'Équitation. Nouvelle édition; in-18°. Prix: f 1,25.

L'auteur dans l'introduction de son ouvrage s'exprime sur sa nouvelle methode entr'autres de la manière suivante:

»Depuis quinze ans, j'ai poursuivi, d'une étude constante, une nouvelle manière de dresser les chevaux; mes recherches ont été lentes, longtemps j'ai douté du succès, parce que j'avais peine à comprendre que tous les écuyers se fussent trompés jusqu'à ce jour. D'une autre part, je ne me croyais pas appelé à faire des découvertes, mais enfin la constance de mes résultats m'a enhardi. J'ai obtenu, en quatre mois, ce qui, naguères, me coûtait six mois de soins et de travail; plus tard, ce temps s'est réduit à deux mois, puis à un; enfin, quinze jours ne s'écoulent plus à présent, sans que je sois parvenu aux mêmes avantages.

»Je me suis donc occupé de publier mes observations, parce que j'ai senti la nécessité de faire connaître ce que je regarde et annonce une innovation, et comme un progrès réel en équitation.

»J'ai cru, de plus, qu'il était nécessaire de donner la signification de plusieurs mots techniques assez mal compris, en général, des personnes qui s'occupent de cet art, leur faisant toutefois observer qu'il est préférable de parler un langage entendu de tout le monde. Ces considérations m'ont amené à penser que la forme de Dictionnaire se prêtait suffisamment aux explications que je voulais donner, et qu'elle rendait les recherches plus faciles.

»J'ai développé, aussi longuement et clairement qu'il m'a été possible, les articles que je considérais comme fondamentaux. Je recommande donc principalement à l'attention du lecteur les articles intitulés: [illegible] — FILET. — FUIR LES HANCHES. — GALOP. — [illegible] — [illegible] — MORS. — POSITION DE L'HOMME A CHEVAL. — RAMENER. — RASSEMBLER.

»Je n'ai recueilli que ce qui avait un rapport immédiat à l'équitation proprement dite; bien d'autres auteurs ont suffisamment, trop longuement peut-être, parlé de tout ce qui compose les selles, brides, etc., etc.«

Heeren Boekhandelaars worden bedigt dat dit werk niet *in commissie* kan gewaagd maar voor rekening moet ontboden worden.

Tot gemak der Heeren Militairen is het opgemelde werk van *Baucher* ook verkrijgbaar gesteld bij de Heeren Veldpost-Directeuren in het Leger.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.